

***Kam smerujeme
a ako sa nám darí ...***

Univerzita Komenského v Bratislave
Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami
2011

Vydala

© Univerzita Komenského v Bratislave
Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami
2011

Editor: Elena Mendelová
Grafický návrh a jazyková korektúra: Elena Mendelová
Technická redaktorka: Ľudmila Kapustová

Myšlienka pripraviť túto publikáciu vznikla pri realizácii sústreďení stredoškolákov s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré Univerzita Komenského organizovala v roku 2009 v Cíferi a v roku 2010 v Modre - Harmónii za finančnej podpory *ACCENTURE nadačného fondu v Nadácii PONTIS*.

Na ilustráciu publikácie boli použité fotografie z archívov CEZAP a autorov príspevkov. Foto na obale: Jan Ševčík, www.naturfoto.cz. Foto na str. 55: <http://www.stockphotos.sk/>; 12520543511uIVMh.jpg. Na ilustráciu strán 57 - 61 boli so súhlasom autorky Barbory Paulovičovej použité grafiky z Kalendára 2008.

ISBN 978-80-223-3033-6

Vysoká škola na dosah

*Priestor pre študentov stredných škôl
- perspektívnych vysokoškolákov*

S odvahou do života

Veronika PANÁČKOVÁ

sluchové postihnutie/ nedoslýchavá
študentka Gymnázia v Púchove

e-mail: [veronika.panackova6 \(zavinac\) gmail.com](mailto:veronika.panackova6(zavinac)gmail.com)

Volám sa Veronika a navštevujem Gymnázium v Púchove. Som sluchovo postihnutá a používam načúvacie aparáty na obe uši. Nepotrebujem tlmočenie do posunkového jazyka, v prípade nerozumenia si pomáham odčítaním z pier alebo zopakovaním vety. Vyučujúci mi pomáhajú napríklad aj tým, že keď píšeme slovíčka z cudzieho jazyka, tak sú ochotní napísať mi ich na papier. Aj keď vysvetľujú učivo, musia zrozumiteľne artikulovať a nebehať po triede. Niektorí na to občas zabudnú, tak si dopisujem poznámky od spolužiakov.

Pomýšľam na štúdium na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského, konkrétne odbor špeciálna pedagogika so zameraním na sluchové postihnutie. 😊 K tomuto môjmu výberu mi dopomohlo sústredenie stredoškolákov v Modre - Harmónii. Som organizátorom a asistentom neskutočne vďačná, že mi poskytli možnosť zúčastniť sa ho. Pôvodne som mala veľa plánov, ktoré navzájom veľmi nesúviseli. Napríklad architektúra a medicína. Medicína je mojím snom ešte doteraz, ale viem, že by som musela rok čakať na doučenie sa všetkých tých vecí, čo treba vedieť na prijímačky. Myslím si, že odbor, ktorý som si vybrala, je pre mňa vhodný. Je pre mňa obrovsky motivujúce venovať sa niečomu, čomu rozumiem a viem to pochopiť.

*Človek je tým, čomu verí.
Anton Pavlovič Čechov*

V rámci programu sústreďenia sme navštívili prednášky na Lekárskej fakulte UK a Pedagogickej fakulte UK. Táto skúsenosť podporila moje rozhodnutie pre pedagogickú fakultu. A neľutujem. Bol to zážitok a viackrát v tom čase som si povedala: *TOTO chcem robiť. Tá práca by ma naplňovala*. Hoci - mám aj obavy, či sa budem mať kde zamestnať. Známi mi hovoria, že táto profesia je teraz žiadaná. Ale či bude žiadaná aj o 5 - 6 rokov, mi nikto nezaručí.

Podobne ako väčšina stredoškolákov mám strach, či si vyberám správne. Rozmýšľala som aj nad logopédiou, ale viem, že by som neurobila talentové skúšky z jazyka. (Mám problém s rečou, mám ju nevýraznú a často zle vyslovujem.) Či zvládnem pedagogickú fakultu s mojím postihnutím, obavy nemám. Myslím, že táto škola chápe lepšie, než hociktorá iná škola, ako na tom som čoby študentka so sluchovým postihnutím.

Očakávania pred sústreďením

Ako si spomínam, boli to skôr pocity vzrušenia. Nevedela som, čo mám očakávať, keďže som ešte v živote na takom sústreďení nebola. Každopádne som dúfala, že toto sústreďenie ma nasmeruje na školu, ktorú v budúcnosti vyštudujem, alebo ma aspoň k nej priblíži. Na jednej strane som sa bála, že nakoniec ostanem zúfalá, lebo

sa mi bude zdať, že nemám šancu na žiadnu školu. A myslím, že som hľadala aj porozumenie a niečo, resp. niekoho, kto mi ukáže kladnú stránku môjho postihnutia.

Doma ma, samozrejme, brali takú, aká som - aj so všetkými mojimi pubertáckymi náladami, za čo ich obdivujem. 😊 Nebrali moje postihnutie ako vadu alebo niečo, za čo by som sa mala hanbiť alebo cítiť sa menejcenná. Nie. Ale nevedeli, ako to ja cítim. Potrebovala som niekoho takého spoznať, keďže som takého človeka ešte nepoznala. Priznám sa totiž, že pred sústredením som bola hanblivka a hanbila som sa za to, že nosím načúvacie aparáty. Nosila som stále rozpustené vlasy a zakrývala uši všetkými možnými spôsobmi, len nech nikto moje strojčky nevidí. Bála som sa, ako ma moji noví spolužiaci prijmu, či zapadnem. Teraz už viem, že moje obavy boli zbytočné.

Na strednej škole to bolo spočiatku také spoznávanie a otázky, ktoré neboli zle myslené. Neskôr, keď sme napríklad písali diktát a učiteľ ešte o mojom postihnutí nevedel, spolužiaci mu povedali, že dobre nepočujem (ja som sa hanbila). Ešte aj teraz, keď píšeme diktát alebo písomku a vidia na mne, že nerozumiem a otáčam sa k susedovi alebo učiteľovi, oni mu to pripomenú. Ani nevedia, čo to pre mňa znamená. Mám úžasných spolužiakov. Hoci sme v skupinkách a každý sme svojský, viem, že nech budem čokoľvek potrebovať, sú mi ochotní pomôcť.

Po sústredení však to bolo niečo iné. Spoznala som ľudí, čo boli na tom omnoho horšie ako ja, či už s iným postihnutím alebo rovnakým. Veľmi ich obdivujem, kam to až dotiahli a nepozastavovali sa nad tým, aký majú problém a či to zvládnu. Išli si za svojím cieľom. Obdivujem ich doteraz a som veľmi rada, keď mi napíšu. Všimla som si rozdiel medzi zdravým človekom a človekom s postihnutím - či už na vozíčku, s palicami alebo so zlým zrakom či sluchom. Títo ľudia berú život ináč, hravo. Skutočne som mala taký pocit, hoci viem, že každý sa tam niekde v kútiku duše trápi nad svojím postihnutím. Veľmi rada spomínam na našu hromadnú vychádzku, keď som tlačila Peťa na vozíčku a Rišo (s ťažkým zrakovým postihnutím) išiel vedľa mňa. Vozíček som trochu zle „ukarovala“ a šupli sme do jamky. A Peťo zahlásil, že to je tak, keď ide jeden slepý, druhý hluchý a tretí na vozíčku na prechádzku. Smiali sme sa, pretože sme to brali tak, ako to je, nest'ážovali sme sa na nič. Alebo keď sme po večeroch sedávali vo vestibule a Dalibor (chlapec na invalidnom vozíku) sa niekam ponáhlal, tak sme kričali: „Dali, bež!“ 😊 Robili sme si zo seba srandu a vedeli sme,

ako to myslíme. Nikto na sústrezení nebol taký, že by sa urazil a odišiel. Zuzka sa mi vtedy priznala, že sa sem bála ísť, že sa bála, koho tu stretne a po prvom dni sem už nechcela ísť. Myslela si, že sem nepatrí, že tu nemá čo robiť. Neskôr si už nosila so sebou každý deň pyžamo a kefku na zuby pre prípad, že by sme ju zavolali spať v zariadení, kde sa sústrezenie konalo. Nám to aj napadlo, ale nevedeli sme, že to aj ona chce. 😊 V posledný deň sa nám to, chvalabohu, podarilo. Podobné pocity neistoty som spočiatku mala aj ja. Čo by som však dnes dala za to, keby som znovu išla na sústrezenie. 😊

Prekvapilo ma všetko. Nečakala som takú skvelú partiu, ani takých ochotných organizátorov s asistentmi. Začala som si veriť a moje postihnutie už neberiem ako vadu. Naopak, som naň hrdá. A kebyže mám začať normálne počuť, asi by som sa zbláznila. Stačilo mi, že som u mojej pani doktorky po nasadení nových strojčekov počula chladničku a hodinky, ako tikajú.

Za toto všetko vďačím sústrezeniu v Modre. Dalo mi to strašne veľa, nedá sa to ani slovami opísať. Každému by som odporúčala sa na takomto sústrezení zúčastniť. Aj zdravým ľuďom, ktorí to nevedia pochopiť. Ale najmä nám, ľuďom s postihnutím, ktorí ešte hľadajú sami seba a porozumenie u ostatných a majú tak trošku trápenie z toho svojho postihnutia. Je to skvelý zážitok.

**Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami UK
Mlynská dolina, 842 48 Bratislava**

tel.: +421-2-602 95 166, 602 95 515, 602 95 573

info@cezap.sk

<http://www.cezap.sk/>